

PM Rotel II (Dnr KS 2018/1720)

Återkallande av överklagan avseende överprövning av antagen detaljplan för Archimedes 1 och del av Mariehäll 1:10 m.m. i stadsdelarna Mariehäll och Ulvsunda

Yttrande till Näringsdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Överklagandet av Länsstyrelsens i Stockholm beslut den 30 november 2018 i ärende med beteckning 404-30727-2018 återkallas.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Joakim Larsson anför följande.

Ärendet

Kommunfullmäktige antog den 11 juni 2018, § 30 detaljplan för Archimedes 1 och del av Mariehäll 1:10 m.m. i stadsdelarna Mariehäll och Ulvsunda industriområde. Planområdet är beläget i ett industri- och verksamhetsområde i anslutning till Bromma Stockholm Airport. Länsstyrelsen beslutade den 30 november 2018 att upphäva kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplanen. En av grunderna för ett upphävande är enligt bestämmelsen att en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion. Länsstyrelsens beslut har överklagats till regeringen i avvaktan på kommunstyrelsens avgörande om överklagandet ska vidhållas eller återkallas. Stadsledningskontoret föreslår att överklagandet återkallas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret som har berett ärendet i samråd med stadsbyggnadskontoret.

Mina synpunkter

Jag delar stadsledningskontorets juridiska bedömning och hänvisar till det förslag till yttrande som stadsledningskontoret upprättat.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Överklagandet av Länsstyrelsens i Stockholm beslut den 30 november 2018 i ärende med beteckning 404-30727-2018 återkallas.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 14 februari 2019

JOAKIM LARSSON

Bilagor

1. Överklagande
2. Länsstyrelsens överprövning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Kommunfullmäktige antog den 11 juni 2018, § 30 detaljplan för Archimedes 1 och del av Mariehäll 1:10 m.m. i stadsdelarna Mariehäll och Ulvsunda industriområde. Syftet med detaljplanen är att omvandla området till en stadsdel med ett blandat innehåll av bostäder och icke störande verksamheter. Detaljplanen ger utrymme för cirka 770 nya bostäder samt lokaler, förskola, torg och parkstråk. Några av befintliga verksamhetslokaler avses bevaras och omvandlas. Området avses även att förtätas med ny bebyggelse. Planområdet är beläget i ett industri- och verksamhetsområde i anslutning till Bromma Stockholm Airport.

Länsstyrelsen beslutade den 30 november 2018 med stöd av 11 kap. 11 § plan- och bygglagen att upphäva kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplanen. En av grunderna för ett upphävande är enligt bestämmelsen att en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsens beslut har överklagats till regeringen i avvaktan på kommunstyrelsens avgörande om överklagandet ska vidhållas eller återkallas. Stadsledningskontoret föreslår att överklagandet återkallas.

Beredning

Stadsbyggnadsroteln har överlämnat ärendet till stadsledningskontoret, där juridiska avdelningen berett ärendet i samråd med stadsbyggnadskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 januari 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Följande frågor är enligt länsstyrelsens beslut var för sig skäl för upphävande av detaljplanen.

Vad gäller markföroreningarna noterar länsstyrelsen att inom planområdet har miljötekniska undersökningar påvisat klorerade kolväten i mark, grundvatten och porgas. I grundvatten är halterna av klorerade kolväten så höga att det finns en risk att de förekommer i fri fas. Genomförda undersökningar gör även gällande att det är sannolikt att spridningskällan finns inom planområdet. Ovan och i direkt angränsning till påträffad förorening av klorerade kolväten föreslås nya bostadshus och att delar av befintliga industrilokaler omvandlas till bostäder. Flera klorerade kolväten är cancerframkallande och har egenskaper som gör att de i gasform kan tränga in i byggnader och därmed utgöra en hälsorisk för människor som vistas där. Kommunen har inte undersökt detta i tillräcklig utsträckning för att avgränsa föroreningens källterm, omfattning och spridning. Det framgår inte av planhandlingarna om kommunen undersökt eventuell förekomst av flyktiga föroreningar i den del av befintlig industrilokal där en förskola planeras. Brister i kartläggningen av föroreningarna medför att det i antagen detaljplan finns stora osäkerheter i huruvida påträffade klorerade kolväten utgör en hälsorisk för människor som kommer att bo och vistas inom planområdet. Länsstyrelsen anser att den redovisade utredningen om föroreningssituationen visar att det finns ett fortsatt utredningsbehov av föroreningssituationen och att behov av saneringsåtgärder och val av sådana åtgärder inte kan bedömas innan dessa vidare utredningar har genomförts. Mot denna bakgrund finner länsstyrelsen också att det inte är visat att vald åtgärdsnivå i planen, planbestämmelsen om markföroreningar, är lämplig. Bestämmelsen anger att startbesked

endast får ges under förutsättning att markföroreningar i ytskiktet har avhjälpats. Samtidigt har de högsta halterna av klorerade kolväten påträffats i grundvattnet inom planområdet och är därmed varken enbart en markförorening eller en förorening som återfinns i ytskiktet. Planbestämmelsen reglerar vidare enbart ny bebyggelse medan föroreningssituationen även berör befintlig bebyggelse som ska bevaras och där markanvändningen ska ändras. Länsstyrelsen anser att planbestämmelsen inte säkerställer att bebyggelsen blir lämplig med hänsyn till människors hälsa ur ett föroreningssperspektiv. Länsstyrelsen finner av anförda skäl att den antagna detaljplanen ska upphävas då det kan antas att bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till människors hälsa. Inför ett nytt antagande av en detaljplan för bebyggelse inom fastigheten Archimedes 1 och del av Mariehäll 1:10 med flera, bör en bedömning av åtgärdsbehovet avseende markföroreningar föregås av ytterligare utredning av föroreningssituationen.

Planbeskrivningen har inför antagande kompletterats avseende buller så att den innehåller en tydlig redovisning av åtgärder för att förebygga olägenheter för människors hälsa. Plankartan har reglering av trafikbuller i antagandehandlingen. För att säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas i genomförandeskedet, måste plankartan, enligt länsstyrelsen, även reglera markbuller, eftersom markbuller och trafikbuller når en stor del av bostäderna från skilda håll.

Staden har visat att det föreligger översvämningsrisk till följd av ett 100-årsregn längs med norra sidan av kvarteret Färjan, då vatten kan bli stående längs byggnaden. Staden har dock inte implementerat dagvattenutredningens förslag om att genom plankartan säkerställa att marken längsmed byggnaden utformas så att vattnet rinner bort från byggnaden. I nuvarande utformning av detaljplanen kvarstår översvämningsrisken därför längsmed byggnaden. Länsstyrelsen anser att planerad bebyggelse kan bli olämplig avseende risken för översvämmning. Då planen ändå ska upphävas med hänsyn till föreliggande föroreningssituation samt avsaknad av reglering av markbuller, anser länsstyrelsen att kommunen i samband med ett förnyat antagande av planen bör säkerställa markens utformning genom bestämmelse på plankartan.

Stadsbyggnadskontorets bedömning är att länsstyrelsens beslut inte bör överklagas. Istället bör föroreningssituationen i enlighet med beslutet utredas ytterligare. Utredningarna får sedan ligga till grund för en förnyad bedömning av behov av saneringsåtgärder och val av sådana åtgärder i samråd med miljöförvaltningen och länsstyrelsen. Vidare kompletteras plankartan med planbestämmelser som säkerställer markens utformning och om markbuller. Detaljplanen kommer därefter att bli föremål för ett nytt antagandebeslut i fullmäktige.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret delar stadsbyggnadskontorets bedömning att länsstyrelsens beslut inte bör överklagas utan att föroreningssituationen i enlighet med beslutet istället bör utredas ytterligare samt att plankartan kompletteras med de bestämmelser som föreslås. Stadsledningskontoret föreslår i enlighet härmed att överklagandet av beslutet återkallas.